

יוני 2012 – ח'רדאד 1391 שבוע שבין 30/5/11 – 6/6/12 עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

- ✓ איראן והטלטלה האזורית: סיכום כנס בטהראן בנושא "ההתפתחויות במזרח התיכון ועתיד הסדר האזורי".
- ✓ נאום נכדו של מכון המהפכה האסלאמית הופרע גם השנה על-ידי מפגינים תומכי המשטר ביום השנה למות ח'ומייני.
- ✓ מאמץ גובר מצד הבנק המרכזי להיאבק בתופעת ההמחאות החוזרות.
- ✓ המערכה לאכיפת קוד הלבוש האסלאמי: הגיע תור העניבות.
- ✓ תמונות השבוע: תהלוכות יום השנה למות מכון המהפכה האסלאמית, איתאללה רוחאללה ח'מיני.

איראן והטלטלה האזורית: סיכום כנס בטהראן בנושא "ההתפתחויות במזרח התיכון ועתיד הסדר האזורי"

המרכז למחקרים אסטרטגיים במועצה לקביעת האינטרס של המשטר קיים ביום שלישי שעבר (29 מאי) כנס מיוחד תחת הכותרת: "ההתפתחויות במזרח התיכון ועתיד הסדר האזורי" בהשתתפות אנשי ממשל, דיפלומטים וחוקרים מהאקדמיה. הכנס נפתח בדברים שנשאו איתאללה עלי-אכבר האשמי רפסנג'אני, ראש המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, ועלי-אכבר ולאיתי (Ali-Akbar Velayati), יועצו של המנהיג העליון לעניינים בינלאומיים ויו"ר האגודה העולמית של ההתעוררות האסלאמית.

בראשית דבריו התייחס רפסנג'אני לכינויים השונים בהם נעשה שימוש לצורך הגדרת ההתפתחויות בעולם הערבי. הוא הביע את דעתו, כי אין צורך להתעקש בנוגע להגדרה ספציפית להתפתחויות אלה וכי ניתן לעשות שימוש בהגדרות שונות: "התעוררות אסלאמית", "אביב ערבי" או "מהפכות עממיות". ההתפתחויות בעולם הערבי יכולות להיחשב גם כהתעוררות באומה האסלאמית, גם כתנועה חשובה בעולם הערבי וגם כשינוי בהתנהגות העמים באזור, אמר רפסנג'אני, וניתן להשתמש בהגדרות שונות.

רפסנג'אני הצביע על הסיבות המרכזיות למהפכות בעולם הערבי, ובראשן: חוסר שביעות רצון וזעם מצד האזרחים כלפי המשטרים הרודניים והמושחתיים; תלותם של המשטרים הישנים במעצמות הזרות, שהובילה להשפלת העמים הערבים; אדישות המשטרים כלפי הדת והאמונות הדתיות הרווחות בקרב

העמים הערבים במקביל לניצול הדת לטובת האינטרסים שלהם; וחולשת המפלגות והארגונים הבלתי-ממשלתיים המובילה בסופו של דבר להתפרצות מהפכנית בהעדר כל דרך אחרת לשינוי ולרפורמות הדרגתיות.

בהתייחסו ליכולתה של איראן לשמש מודל לחיקוי עבור המהפכות בעולם הערבי ציין רפסנג'אני, כי איראן יכולה לשמש מודל עבור יתר העמים באזור בזכות ההיסטוריה הארוכה שלה, שבה ניכרה מעורבות העם בהתפתחויות הפוליטיות. הוא הוסיף, עם זאת, כי אילו איראן הייתה מצליחה לפתור בצורה טובה יותר את הבעיות הניצבות בפניה, היא הייתה יכולה לשמש השראה מוצלחת יותר עבור עמי המזרח התיכון והמהפכה האסלאמית הייתה מתפשטת במהירות רבה יותר.

בהמשך דבריו התייחס רפסנג'אני למקומה המרכזי של הדת בהתפתחויות באזור ואמר, כי גם באיראן פעלו גורמים שונים במהפכה החוקתית (בראשית המאה ה-20) ובמהפכה האסלאמית, ובהם גם קומוניסטים ולאומנים, אך בסופו של דבר הרוב המוחלט של העם תמך באנשי הדת.

רפסנג'אני הצביע על התפוצצות המידע כגורם מרכזי בהתפתחויות בעולם הערבי. כל אירוע שמתרחש כיום במקום מסוים זוכה לדיווח מידי בכל אמצעי התקשורת בעולם והשפעתו של עמוד פייסבוק אחד על מיליוני בני-אדם דומה לזו של ערוצי טלוויזיה ורדיו רבים. לתקשורת ולמדיה החברתית יש, לדבריו, חשיבות עצומה והשפעה רבה על ההתפתחויות בשנתיים האחרונות. הוא טען, כי מדובר בהתפתחות מבורכת התורמת לאנושות במאבק נגד הדיכוי.

בסיום דבריו הצביע רפסנג'אני על הסכנות והאיומים הניצבים בפני המהפכות בעולם הערבי, ובראשם חילוקי הדעות הפנימיים. הוא ציין, כי גם באיראן היו חילוקי דעות בשנים הראשונות לאחר המהפכה והיו קבוצות, שלא היו מוכנות לקבל את דעת הרוב ולהסכים לניהול ענייני המדינה על-ידי אנשי הדת שזכו לתמיכה עממית נרחבת. איראן הצליחה להתגבר על האתגר בזכות מנהיגותו של איתאללה ח'מייני והתמיכה הרחבה לה הוא זכה. הוא ציין, כי אם מדינות ערב, שעברו מהפכות, יצליחו לגייס את תמיכת רוב העם ולפעול בהתאם לרצונות, שניצבו בבסיס המהפכה, הן יצליחו להתגבר על הבעיות, אך אם הן יסטו מדרך המהפכה ולא יצליחו לגבש אחדות פנימית, הן תעמודנה בפני סכנות רבות. הוא קרא למדינות ערב לשתף פעולה עם איראן ולנצל את ניסיונה והדגיש, שלאיראן אין כל שאיפות או כוונות עוינות כלפי מדינות ערב והיא מעוניינת לשתף עימן פעולה (איסנ"א, 29 מאי 2012).

Photo: Mohammad Kazempoor

Iranian Labour News Agency

בניגוד לדעתו של רפסנג'אני בנוגע לטרמינולוגיה המתאימה להגדרת ההתפתחויות בעולם הערבי טען שר החוץ לשעבר, עלי-אכבר ולאיתי, כי "התעוררות אסלאמית" היא ההגדרה היחידה המתאימה להתפתחויות אלה. הוא ציין, כי לאחר המהפכות רווחו פרשנויות שונות בנוגע למהותן. חלק טענו, שמדובר ב"מהפכות צבעוניות", אחרים טענו שמדובר ב"אביב ערבי" וחלק כינו אותן "התעוררות אסלאמית". ולאיתי טען, כי ככל שהזמן חלף התחוויר, כי הכינוי הנכון הוא "התעוררות אסלאמית", כיוון שלא ניתן להכחיש שהבחירות שנערכו לאחר הפלת המשטרים בעולם הערבי הביאו לניצחונם של האסלאמיסטים.

הוא ציין, כי גורמים שונים, ובראשם המערב, ישראל וחלק ממדינות האזור, מבקשים להכשיל את המהפכות בעולם הערבי, לבלום אותן, להחזיר את התנאים שהתקיימו טרם המהפכות בעולם הערבי ובראש וראשונה למנוע את ניצחון האסלאמיסטים. הוא העריך, כי לא יהיה ניתן להחזיר את הגלגל לאחור לנוכח ההתגייסות העממית הנרחבת וחסרת התקדים, שהובילה למהפכות (אפתאב, 29 מאי 2012).

חבר הוועדה המדעית של אוניברסיטת האימאם חוסיין, ד"ר חוסיין עלא'י (Hossein Ala'i), ששימש בעברו כמפקד במשמרות המהפכה, הצביע על 12 אתגרים הניצבים בפני הממשלות החדשות בעולם הערבי:

1. חילוקי דעות מחשבתיים בין הסלפים, האחים המוסלמים והחילוניים בנוגע למהות הממשלה והשלטון. הוא הצביע על ארבעה מודלים מרכזיים הניצבים בפני המהפכנים בעולם הערבי: המודל האיראני המשלב דמוקרטיה דתית, הגנה על פלסטין ומאבק נגד "המשטר הציוני", כינון סדר חדש באזור, שיתוף פעולה בין המוסלמים ועצמאות פעולה מול ארצות-הברית; המודל התורכי המבוסס על ממשלה חילונית-דמוקרטית, קשרים טובים עם המערב והכרה בישראל לצד תמיכה בקבוצות הפלסטיניות; המודל הסעודי המבוסס על שלטון מלוכני המבקש ליישם את השריעה ותומך בפלסטין ללא עוינות כלפי ישראל ותוך שיתוף פעולה עם ארצות-הברית;

- והמודל הלאומי המבקש להחזיר את כבודם ההיסטורי של הערבים תוך שימת דגש על עיונות כלפי ישראל ותמיכה בפלסטינים.
2. שרידי "המשטר הישן" ומנגנוניו, שהגנו על הדיקטטורה וממשיכים לאיים על המשטרים החדשים.
 3. התערבות מצד שחקנים בינלאומיים, ובעיקר ארצות-הברית, כפי שהדבר ניכר בתמיכה האמריקאית במועצה הצבאית במצרים ובהתערבות האמריקאית בבחרין.
 4. ישראל ואופן ההתמודדות עם הסוגיה הפלסטינית. המפסידה הגדולה ביותר של ההתפתחויות בעולם הערבי היא ישראל והציונים חוששים מגורל הסכמי קמפ-דיוויד ומעתיד היחסים עם ממשלת מצרים העתידית. העם המצרי דורש לבחון מחדש את הסכמי השלום, אך מצרים זקוקה לסיוע השנתי מצד ארצות-הברית.
 5. מדינות האזור. ערב הסעודית מבקשת להרחיק את ההתפתחויות בעולם הערבי מגבולותיה ולשמור על יציבות המשטר ולכן שולחת כוחות לבחרין, פועלת לעידוד המחשבה הסלפית, פועלת באמצעות רשתות הטלוויזיה ומזרימה כספים למדינות ערב, ובהן מצרים. גם תורכיה מבקשת להרחיב השפעתה בעולם הערבי תוך שיתוף פעולה עם ארצות-הברית.
 6. ציפיות האזרחים. המהפכנים מעוניינים בתמורה יסודית בתחומי הכלכלה והרווחה, בכינון ממשלה שתאפשר חירויות חברתיות, פוליטיות ובחירות חופשיות, בחוקים שיעלו בקנה אחד עם הלכות האסלאם, בתמיכה ממשלתית בעם הפלסטיני, בכינון יציבות וביחסים טובים עם יתר ממשלות האזור.
 7. אתגרים ביטחוניים. בחלק ממדינות ערב, ובהן: לוב ותימן, מאבקים שבטיים ודתיים מערערים את היציבות וגורמים לעליית קבוצות, כגון: אלקאעדה.
 8. האתגר הכלכלי.
 9. יריבות בין מפלגות שונות.
 10. העדר ניסיון של הממשלות החדשות בניהול מדינה.
 11. העדר מנהיגות. התנועות בעולם הערבי נעדרות מנהיגים והדבר סולל את הדרך להתערבות מצד מעצמות זרות בענייניהן הפנימיים של מדינות ערב.
 12. חילוקי דעות בקרב המהפכנים בין הצעירים המעוניינים בשינוי מהיר ורדיקלי למנהיגים הותיקים, ששהו שנים רבות בבתי הכלא ומעדיפים שינוי הדרגתי (www.snn.ir, 29 מאי).

הדיפלומט לשעבר, חמיד אבו-טאלבי (Hamid Abu-Talebi), מהאגף למחקרי מדיניות חוץ ב"מועצה לקביעת האינטרס של המשטר", ניתח את מאפייני התנועות המהפכניות בעולם הערבי. הוא טען, כי מאפיין משותף לתנועות אלה הוא שהן לא ביקשו לשנות את המשטר הפוליטי-חברתי אלא חשבו רק על הניצחון ולא הגדירו מטרות להמשך הדרך. הן גם לא נשאו סיסמאות מיוחדות, כגון: הצורך בהחייאת השריעה.

ד"ר דאוד פירחי (Da'ud Firhi), חבר הועד המדעי של אוניברסיטת טהראן, הצביע, אף הוא, על מאפייניה המיוחדים של התנועות המהפכניות בעולם הערבי, ובראשן התנועות האסלאמיות. פירחי טען, כי בעקבות ה-11 בספטמבר התעצבה תנועה אסלאמית חדשה בעלת שני מאפיינים שונים לעומת

אלה של התנועות האסלאמיות, שפעלו בעבר. ראשית, בעוד שהתנועות המסורתיות פעלו תחת מנהיג אחד ולא היו דמוקרטיות, הרי שהתנועות האסלאמיות החדשות הן עממיות יותר. שנית, בעוד שהתנועות האסלאמיות הישנות שאפו לכוון ממשלה אסלאמית כאמצעי לאסלאמיזציה של החברה, הרי שהתנועות החדשות אינן מייחסות חשיבות רבה לממשלה ושמות את עיקר הדגש על החברה. הציפייה שלהן מהממשלה מתמקדת בצורך לכוון סדר מוגבל ולהקנות רווחה לאזרחים והן כבר אינן מצפות מהממשלה ליישם את האסלאם בחברה (www.snn.ir, 29 מאי 2012).

ד"ר חסין סלימי (Hossein Salimi), חבר הוועד המדעי של אוניברסיטת עלאמה טבאבא'י (Allameh Tabataba'i) בטהראן, הצביע על התחזקות הזיקה האזורית בין מדינות ערב בשנים האחרונות הנובעת, לדבריו, מתהליכים כלכליים, תקשורתיים ומחשבתיים. מדינות ערב זקוקות לחיזוק שיתוף הפעולה הכלכלי ביניהן כדי לספק את הצורך שלהן בגיוס הון ובפיתוח כלכלי, הן זקוקות לרשת תקשורת אחת לנוכח ההתפתחויות התקשורתיות הגלובליות ויש להן בסיס מחשבתי אסלאמי-דמוקרטי משותף, כיוון שרוב השליטים החדשים לאחר המהפכות בעולם הערבי נוטים לכיוון האחים המוסלמים. סלימי ציין, כי איראן צריכה לגבש מדיניות שתנצל את ההזדמנויות החדשות באיזור (איסנ"א, 29 מאי 2012).

ד"ר מחמד פראזמנד (Mohammad Farazmand), שגריר איראן לשעבר בבחרין, התייחס להתפתחויות בבחרין והצביע על תלותה הכלכלית בערב הסעודית. הוא ציין, כי לאיראן יש השפעה רבה בבחרין, אך היא לא התערבה בהתרחשויות במדינה זו בשנתיים האחרונות. מי שיצר את הבעיות בבחרין הן ערב הסעודית וארצות-הברית, אמר פראזמנד, והן אלה שצריכות לפתור אותן.

ד"ר מחמד-כאט'ם סג'אדפור (Mohammad Kazem Sajadpour), חבר הוועדה המדעית של המכללה ליחסים בינלאומיים של משרד החוץ, התייחס למעורבות המעצמות באזור הנובעת מחתירתן להגמוניה. הוא ציין, כי מעורבות זו באה בשנים האחרונות לידי ביטוי באופן עקיף, מכיוון שהתערבות ישירה הפכה יקרה מדי. בהתייחס לישראל אמר סג'אדפור, כי המערב שאף להשתמש בה למימוש מדיניותו באיזור, אך היא הפכה לבעיה עבורו.

עלי ג'נתי (Ali Jannati), שגרירה לשעבר של איראן בכווית, התייחס להתפתחויות בסוריה והדגיש את רצון של ארצות-הברית, ישראל וערב הסעודית בהפלת משטרו של בשאר אסד. ג'נתי טען, כי גם בסוריה מתקיימים אותם התנאים, שהתקיימו במדינות ערב בהן התחוללו מהפכות: משטר רודני, עוני, פערים חברתיים, שחיתות בצמרת השלטונית ופגיעה בכבוד האדם. הוא טען, כי מדיניות המשטר בסוריה גרמה לתסיסה בקרב הרוב הסוני במדינה.

הוא התייחס למעורבותן של תורכיה, ערב הסעודית, קטר ומדינות המערב בסוריה ולתמיכתן באופוזיציה הסורית. הוא ציין, כי ממשלת תורכיה עשתה טעות אסטרטגית בתמיכתה באחים המוסלמים בסוריה, כיוון שלא הבינה את ההבדלים בין סוריה ליתר המשטרים בעולם הערבי. בהתייחסו לתמיכתה הנמשכת של איראן במשטרו של אסד אמר השגריר לשעבר, כי אף על-פי שאיראן אינה

מסכימה עם חלק מהתנהלותו של המשטר הסורי ומעוניינת בקידום רפורמות במדינה, הרי שאין לה ברירה אלא לתמוך במשטרו של אסד לנוכח שיתוף הפעולה בין ארצות-הברית, ישראל וערב הסעודית בניסיון להפיל את המשטר הסורי, שעלול להוביל לאובדן התמיכה בהתנגדות בלבנון ובפלסטין. ג'נתי הגדיר את החלטת איראן לתמוך במשטר הסורי כהעדפת האפשרות הרעה על-פני האפשרות הרעה יותר (www.snn.ir, 29 מאי 2012).

נאום נכדו של מכונן המהפכה האסלאמית הופרע גם השנה על-ידי מפגינים תומכי המשטר ביום השנה למות ח'מיני

נאומו של חסן ח'מיני (Hassan Khomeini), נכדו של מנהיג המהפכה האסלאמית, איתאללה רוחאללה ח'מיני, הופרע השבוע במהלך טקס יום השנה ה-23 למות ח'מיני. הנאום, שנשא חסן במאוזוליאום לזכר ח'מיני מדרום לטהראן, נקטע מספר פעמים על-ידי תומכי המשטר והמנהיג העליון, שקראו לעברו קריאות בגנותו ובגנות מתנגדי המשטר ותפישת "שלטון חכם ההלכה". בין הקריאות שנשמעו: "מוות למתנגדי שלטון חכם ההלכה", "הדם בעורקינו הוא מתנה למנהיג [עלי ח'אמנהאי]" ו"כל הצבא הזה ערוך ומוכן למען אהבת המנהיג". במהלך הטקס המרכזי קראו השנה תומכי המנהיג גם קריאות שכוונו נגד "הזרם הסוטה" המזוהה עם הנשיא אחמדינז'אד וראש לשכתו, רחים משא'י (Rahim Masha'i). על אף הקריאות נגדו הצליח ח'מיני להשלים את נאומו כמתוכנן (איסנ"א, 3 יוני 2012).

בנאום, שבו ביטא את השקפת עולמו הרפורמיסטית, שיבח ח'מיני את דרכו של סבו ואמר, כי יש להפקיד את ניהול ענייני החברה בידי מנהיגים ישרי דרך כפי שהיה סבו, כיוון שרק מנהיגים כאלה יכולים לפתור את הבעיות הניצבות בפני החברה. ח'מיני התייחס למושג ה"מדוכאים" (מסתזעפין, mostaz'afin), שהודגש על-ידי מכונן המהפכה האסלאמית, ואמר, כי דיכוי אינו קיים רק בתחום הכלכלי וכי יש להתייחס למושג "מדוכאים" גם בהקשר התרבותי. החברה חייבת לסייע לאזרחים המדוכאים בכל התחומים ולחלצם מדיכוי זה ואילו המנהיגים ישרי הדרך חייבים לשרש את הדיכוי מן היסוד (מהר, 3 יוני 2012).

בתגובה להפרעות לנאומו של חסן ח'מיני אמר חבר המג'לס הרפורמיסטי לשעבר, קדרתאללה עליח'אני (Qodratollah Alikhani), כי קריאותיהם של קומץ אזרחים במהלך נאום נכדו של ח'מיני נועדו להסתיר את הקריאות, שנישאו נגד הנשיא אחמדינז'אד במהלך טקסי יום השנה למות ח'מיני. עליח'אני גינה את אלה שהפריעו לנאומו של ח'מיני והדגיש, כי מדובר בקומץ קטן של כ-200 איש, שלא הצליחו להפריע למהלך הטקס. הוא ציין, כי מדובר בקריאות חסרות חשיבות, וכי הקהל הגדול, שנכח בטקסי יום השנה למות ח'מיני, לא הצטרף לקריאות אלה בשל האהדה הרבה לה זוכה משפחתו של מכונן המהפכה (ח'בר אונליין, 3 יוני 2012).

העמוד הראשי של אתר האינטרנט החדש של חסן ח'מיני

גם בטקס יום השנה ה-21 למות ח'מיני, שהתקיים לפני שנתיים, הופרע נאומו של חסן ח'מיני הנחשב לאחד התומכים הבולטים בתנועה הרפורמיסטית. בצעד חסר תקדים מנעו ממנו מפגינים תומכי המשטר להשלים את נאומו, לאחר שקראו קריאות בגנותו ובגנות האופוזיציה הרפורמיסטית ומנהיגיה. התקרית עוררה סערה ודווחה בהרחבה באמצעי התקשורת האיראנים. בכירים באופוזיציה הרפורמיסטית, ובהם כמה אנשי דת בכירים, מתחו ביקורת חריפה על הפגיעה בכבוד נכדו של מכוון המהפכה האסלאמית וטענו, כי ההפרעה לנאומו תוכננה מראש על-ידי תומכי המשטר כחלק מהמערכה המנוהלת נגד האופוזיציה הרפורמיסטית מאז הבחירות לנשיאות 2009 והמהומות שפרצו בעקבותיהן. תומכי המשטר, לעומת זאת, הצדיקו את הקריאות נגד ח'מיני וטענו, כי קשריו הקרובים עם ראשי האופוזיציה וסטייתו מדרכו של סבו הם שעוררו את המחאה הציבורית כנגדו.

לאחרונה הכחיש חסן ח'מיני דיווחים, לפיהם בכוונתו להתמודד מטעם הזרם הרפורמיסטי בבחירות לנשיאות איראן הצפויות בשנת 2013. דובר מטעמו אישר, לעומת זאת, דיווח בנוגע לפגישה, שקיים לאחרונה עם הנשיא אחמדינז'אד ושפרטיה אינם ידועים (מהר, 21 מאי 2012).

מאמץ גובר מצד הבנק המרכזי להיאבק בתופעת ההמחאות החוזרות

הבנק המרכזי פרסם השבוע הנחיות חדשות, שנועדו לבלום את העלייה הנמשכת בהיקף תופעת ההמחאות החוזרות במדינה. מנתונים, שפרסם הבנק בחודש אפריל, עולה, כי היקף ההמחאות החוזרות הגיע בשנה האיראנית הקודמת (2011-2012) ל-31 טריליון תומאן (כ-25 מיליארד דולרים). קרוב ל-13% מסך כל ההמחאות הבנקאיות הוגדרו כ"המחאות חוזרות". היומון דניא-י אקתצאד (עולם הכלכלה, Donya-ye Eqtesad) דיווח לאחרונה, כי ב-11 החודשים הראשונים של שנת 1390 [מרץ 2011 – 19 פברואר 2012] חזרו 6 מיליון המחאות מתוך 46 מיליון המחאות שנסחרו בבנקים. נתון זה משקף עליה של קרוב ל-25% בהיקף ההמחאות החוזרות לעומת השנה שקדמה לה. רוב

המומחים לענייני כלכלה מעריכים, כי העלייה בהיקף ההמחאות החוזרות נובעת מהאווירה הקשה במערכת העסקית האיראנית בשנה האחרונה (דניא-י אקתצאד, 21 אפריל 2012).

לנוכח התגברות תופעת ההמחאות החוזרות הודיע השבוע בכיר בבנק המרכזי, כי הבנק המרכזי העביר לכלל הבנקים באיראן הנחיות חדשות, שנועדו להגביל את בעלי ההמחאות החוזרות. אמיר-חסיין אמין אזאד (Amir-Hossein Amin Azad), האחראי על הוראות הבנקים ועל המאבק בהלבנת הון בבנק המרכזי אמר במסיבת עיתונאים, כי 12.5% מכלל ההמחאות הבנקאיות חוזרות וכי מדובר בשיעור כפול מזה שהיה בשנת 2009. הבכיר ציין, כי העלייה בהיקף ההמחאות החוזרות נובעת מגורמים כלכליים, מהעדר חוקים והנחיות פיקוח על חשבונות הבנקים ומשימוש בלתי נכון בהמחאות על-ידי הציבור. הוא אמר, כי בהעדר הנחיות ברורות בנושא בחן צוות בבנק המרכזי את הדרכים לצמצם את היקף התופעה והמליץ להטיל הגבלות שונות על בעלי המחאות חוזרות. על-פי ההנחיות החדשות לא יסופקו לבעלי המחאות חוזרות שירותי בנקים למשך 7 שנים.

כמו כן יוטלו עליהם הגבלות נוספות, ובהן: מניעת קבלת הלוואות ומטבע חוץ, איסור על פתיחת חשבון בנק חדש, מניעת קבלת אשראי בנקאי וערבויות בנקאיות ומניעת שירותים בנקאיים אלקטרוניים. כמו כן הונחו הבנקים לנקוט בצעדים שונים, שנועדו לוודא, כי בחשבונות הבנקים של לקוחות המשלמים באמצעות המחאות מופקד סכום כסף מספיק לצורך תשלום ההמחאות ששולמו על-ידם. ההנחיות החדשות מתייחסות גם לאיסור על פתיחת יותר מחשבון בנק אחד בכל בנק עבור לקוח בודד ומחייבות את הבנקים לאשר מול משרד הפנים את הכתובת הנמסרת על-ידי אזרח הפותח חשבון בנק חדש על מנת לוודא, שאכן מדובר בכתובתו האמיתית. אמין אזאד הבהיר, כי ההנחיות החדשות אינן מונעות את יציאתו מן הארץ של בעל המחאה שחזרה (איסנ"א, 30 מאי; Tejarat Press, 1 יוני 2012; אפתאב, 4 יוני 2012).

בתגובה להנחיות החדשות של הבנק המרכזי בנוגע להגבלות על בעלי המחאות חוזרות אמר ראש הארגון לפיקוח כללי ברשות השופטת, מצטפא פור-מחמדי (Mostafa Pour-Mohammadi), כי

ההנחיה בנוגע למניעת שירותים בנקאיים למשך שבע שנים מלקוחות, שהמחאותיהם חזרו, אינה חוקית. הוא ציין, כי יבדוק את הנושא ואם יתברר, כי הנחיה כזו אכן ניתנה, ימנע הארגון שבראשותו את יישומה (פארס, 3 יוני 2012).

המערכה לאכיפת קוד הלבוש האסלאמי: הגיע תור העניבות

סוכנות הידיעות איסנ"א דיווחה בשבוע שעבר, כי כוחות ביטחון הפנים החלו לאכוף את האיסור על מכירת עניבות בחנויות למכירת בגדים ברחבי טהראן. אחד המוכרים אמר לכתב הסוכנות, כי החנויות חויבו בימים האחרונים לאסוף את כל העניבות מהחנויות. ראש התאחדות מוכרי החולצות ציין, כי לאחר ניצחון המהפכה האסלאמית אסרו השלטונות על מכירת עניבות, אך איסור זה לא נאכף בדרך כלל באופן רציני. הוא מסר, כי החנויות גם הונחו להחליף את הלוגו שלהן, שעליו הופיעה תמונת עניבה, וכי הפקחים מטעם השלטונות אסרו להציב עניבות בחלונות הראווה (איסנ"א, 29 מאי 2012).

האתר תאבנאכ (Tabnak) הביע השבוע הסתייגות מההקצנה הניכרת במערכה לאכיפת קוד הלבוש האסלאמי, שבאה לידי ביטוי באכיפת האיסור על מכירת עניבות. האתר תהה, מדוע מצאו כוחות ביטחון הפנים לנכון לאכוף דווקא עכשיו את החוק האוסר על מכירת עניבות, שלא נאכף במשך שנים; האם אין חוקים אחרים שראוי ליישם קודם לכן; האם לא היה עדיף, שכוחות ביטחון הפנים יבצעו משימות חשובות יותר מאיסוף עניבות מהחנויות; והאם המערכה לאכיפת קוד הלבוש האסלאמי בשנים האחרונות היתה כה מוצלחת, שיש מקום להרחיבה עתה גם לתחום העניבות (תאבנאכ, 2 יוני 2012).

מאז המהפכה האסלאמית (1979) נחשבת העניבה באיראן סמל לתרבות המערבית והשלטונות פועלים למגר את השימוש בה. אף על-פי כן גבר בשנים האחרונות השימוש בעניבות, בעיקר על-ידי צעירים, כחלק מהתרחבות ההשפעה המערבית על דפוסי הלבוש במדינה. בכירי המשטר ועובדי משרדי הממשלה עדיין נמנעים מלהופיע בציבור כשהם לובשים עניבה.

במאי 2008 הצהיר סגן ראש המכס האיראני, כי בכוונת רשויות המכס לאסור על יבוא עניבות המנוגדות, לדבריו, לתרבות האיראנית. באוגוסט אותה שנה נדרשו למעלה מ-30 סטודנטים לרפואה מאוניברסיטת אמיר כביר בטהראן להתייצב בפני ועדת המשמעת של האוניברסיטה, לאחר שהופיעו בטקס סיום לימודיהם כשהם לובשים עניבה.

בנובמבר 2010 דיווח אתר החדשות השמרני בולטן ניוז (Bultan news) על עיצובה של "העניבה האסלאמית" הראשונה מתוצרת איראן.

העניבה האסלאמית הראשונה, מתוך: בולטן ניוז

העניבה עוצבה בצורת חרב ד'ו אל-פקאר (Zulfiqar), חרבו של האימאם עלי בן-אבו טאלב, האימאם השיעי הראשון, והיא מעוטרת בחדית' (מסורת פרי הנביא מחמד) העוסק בחרב זו. מעצבה של העניבה, המת כמילי (Hemat Komeili), ציין, כי החליט לעצב עניבה זו התואמת את ערכי האסלאם לנוכח התנגדותם של אנשי-דת רבים לשימוש בעניבות מערביות. העניבה אושרה, לדבריו, על-ידי כמה אנשי דת שיעים בכירים (בולטן ניוז, 16 נובמבר, 2010).

תמונות השבוע: תהלוכות יום השנה למות מכוון המהפכה האסלאמית, איתאללה רוחאללה ח'מיני

Photo : Mohammad Hassanzadeh FARS NEWS AGENCY

Photo : Mohammad Hassanzadeh FARS NEWS AGENCY

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

Photo :Amir hashem Dehghani

FARS NEWS AGENCY